

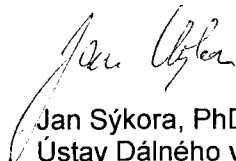
Posudek vedoucího práce
Josef Gohori: Sociální síť japonských seniorů

Při diskuzích o problémech demografického vývoje soudobé japonské společnosti se nejčastěji skloňuje slovní spojení *šóšikóreika*, neboli „klesající počet dětí a stárnutí populace“. Většina prací však končí u analýzy příčin tohoto jevu, aniž by se podrobněji věnovaly jeho důsledkům. Hledání odpovědi na otázku, jak zajistit za současných ekonomických podmínek důstojné stáří lidem v postproduktivním věku není jen japonským problémem, ale stává se úhelným kamenem všech vyspělých společností moderního světa. Japonsko nám tak nabízí nejen zajímavý a pro mnohé z nás i netradiční pohled ale snad i příklad hodný následování.

Hned úvodem je třeba poznamenat, že autor se věnuje tomuto problému dlouhodobě – jak v České republice tak i Japonsku, a to nejen v jeho teoretické, ale i praktické rovině – sám v několika centrech sociální péče pro seniory pracoval a mohl tak na své vlastní kůži poznat silné stránky i slabiny sociálních sítí v Japonsku. Práce je rozdělena do tří kapitol – první nahlíží daný problém z pohledu demograficko ekonomického, druhá z úhlu sociálního a třetí z hlediska sociologického. Všemi třemi kapitolami procházejí dvě základní osy, které bychom mohli v duchu označit klíčovými slovy *jedinec* a *společnost*. Pokud se podíváme na problém právě z úhlu těchto dvou os, dostáváme se k obecným otázkám typu *Kde končí odpovědnost jedince za svůj vlastní osud a kde nastupuje zodpovědnost (solidarita) společnosti? nebo Co je ekonomicky přijatelné a sociálně únosné ve vztahu k lidem, kteří již svůj příspěvek ke společenskému rozvoji přinesli a nyní očekávají jistou formu uznání jejich přínosu – materiálního i morálního*. Zde se autor dotýká – možná aniž si to sám uvědomuje – klíčových problémů, které trápí lidstvo od pradávna. Je nutno ocenit, že autor odolal pokušení a nesklouznul k obecným klíšé či povrchním soudům, ale přísně se drží své, o výsledky sociologických šetření opřené metody. Závěry, ke kterým dochází jsou proto jasné, srozumitelné a argumentačně čisté.

Celá práce je psána odborným, erudovaným, zároveň však dostatečně srozumitelným jazykem. Vyniká rozsáhlým poznámkovým aparátem (který má, bohužel, trochu nešťastné číslování) a je doplněna bohatým souborem primárních dat a výsledků sociologických šetření. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem doporučuji přijmout práci k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm **výborně**. Autorovi pak dávám ke zvážení, zda by nebylo vhodné pokusit se o prezentaci výsledků práce v českém odborném tisku.

V Praze dne 22. května 2007

Jan Sýkora, PhD.
Ústav Dálného východu FF UK